

(DK)

Det seneste årti har man på samtidskunstscenen oplevet et fornyet fokus på tekstilets potentialer og historie. For at se denne bevægelse i et større perspektiv retter O - Overgaden blikket mod en af de danske pionerer, der har banet vejen for håndarbejdets plads i billedkunsten: Annette Holdensen (f. 1934).

Båret frem af et feministisk grundsyn, billedværners kollektiver og en erotisk nysgerrighed beskriver Holdensen sin egen praksis som ”vild, varm og varsom”, og med disse fortegn har hun mere end et halvt århundrede arbejdet med at rykke vævning ind i en skulpturel sfære. På O - Overgadens åbningsudstilling i 1987 udstillede Holdensen sine karakteristiske *Pilemonolitter*, og nu – 35 år senere – vender hun tilbage med en retrospektiv udstilling af udvalgte værker fra 1970-94 i O - Overgadens to søjlesale. Ud over et genbesøg af pilemonolitterne kan man i udstillingen opleve en sværm af både og billedvævninger i opbrud.

Holdensens materialevalg bevæger sig vidt omkring: fra tøjfabrikkers overskudsrester til naturmaterialer som brysthår, skæg, hestehaler, hundehår, fåreuld, pil og åleskind. Uanset materialet omdanner Holdensen dem til rumlige former, der på en gang virker alvorsfulde og som beskyttende pupper, man kan afskærme sig fra omverdenen i. Hvor eksempelvis den norske billedvæver Hannah Ryggen arbejdede motivmæssigt vovet, men teknisk traditionelt, har Holdensen siden 1960erne arbejdet med at frigive billedvævningen gennem en mere eksperimenterende tilgang til tekstilet.

I stedet for at fastholde vævningen indenfor et fladt og afgrænset område, blødte hun tekstilets strukturelle regelmæssighed op og opløste dets todimensionalitet. Det ses eksempelvis i udstillingens tidligste værk *Hammerknude* fra 1970, hvor løsthængende frynser giver fornemmelsen af, at vævningerne er ved at gå i opløsning. Gennem afbildningen af en kvinde og en mand undersøger værket samtidens kønsroller, ligesom at flere af værkerne fra 1970erne – såsom *Mytologisk Fragment* og *Lynild* – har klare erotiske træk med huller og sprækker, hvorfra former til tider titter frem.

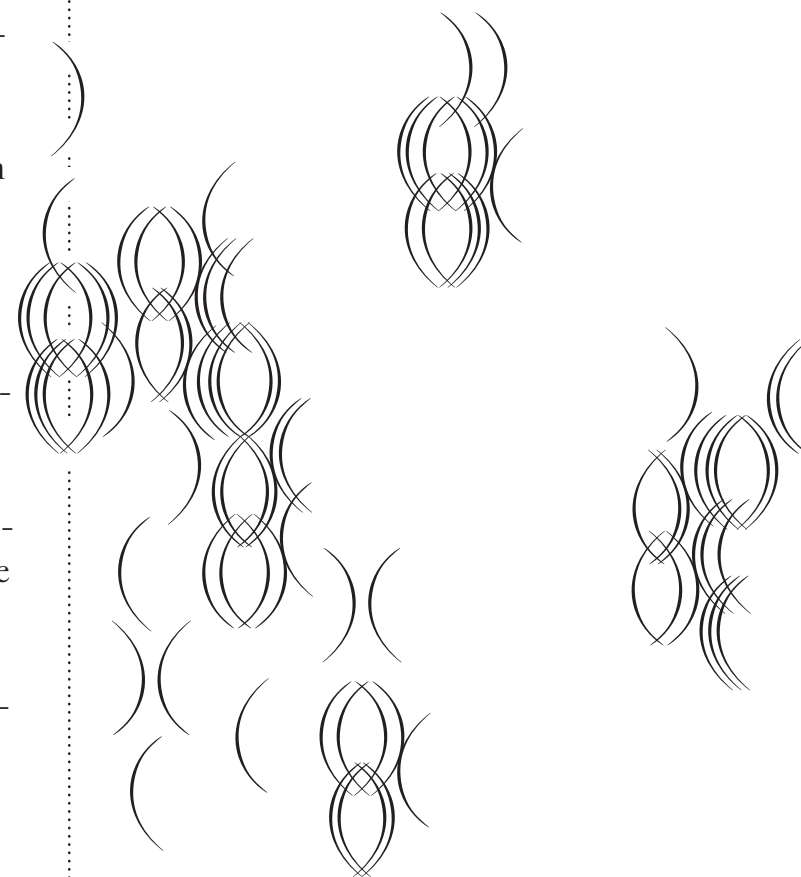
Holdensens udvikling fra det flade til det tredimensionelle var inspireret af den polske kunstner Magdalena Abakanowicz, der skabte grove tekstilobjekter. Kulminationen på Holdensens søgen mod tekstilskulpturen blev værket *Heksefrakker* fra 1983: en serie store, vævede skulpturer med inkorporerede børster, lommer og fletninger. Inspireret af enkedragter fremstår de som mystiske og sorgfulde skikkelser. Samtidig gør deres små lommer, påsyninger af objekter og viltre manker dem til genstridige og pirrende figurer, der veksler mellem det tillokkende og afvisende.

Efter *Heksefrakker* fornyede Holdensen igen synet på tekstilskulpturen med værket *Pilemonolitter* af pileflet, som en udvidet form for vævning, idet pilen ligesom tråden krydser ind over hinanden. På O - Overgaden står de antropomorfe skikkelser som de gjorde i 1987 og kigger ind mod beskueren med en nærmest genfærdsagtig vitalitet. Højden mimer akkurat et menneskes, så man identificerer sig med figurerne og oplever dem med hele kroppen. Værket blev skabt i kølvandet på

den tragiske atomkraftulykke i Tjernobyl, mens deres placering i en rundkredsformation, refererer til nordiske skibssætninger; en spidsoval gravform, der blev brugt fra bronzealderen og frem til vikingetiden som et mindesmærke for den døde.

I O - Overgadens stueetage hænger Holdensens værk *Både* fra 1994, der er komponeret af bl.a. metal, gummi og svine-tarm – et materialevalg, der understreger, at de ikke er lavet for at holde nogen oven vande. Snarere virker de med deres menneskestørrelser som kropshylstre, endda måske til den sidste rejse. Det rå udtryk i Annette Holdensens værker fremkalder uafværgeligt tanker om forgængelighed i stil med hendes samtidige kolleger såsom bl.a. Anselm Kiefer og Eva Hesse. Efterkrigstidens tab af håb og utopier får kunstnerne til at bryde med skulpturen som et hyldestmonument, og i stedet gennemløber de sammenstødene mellem materialer og deres nedbrydning.

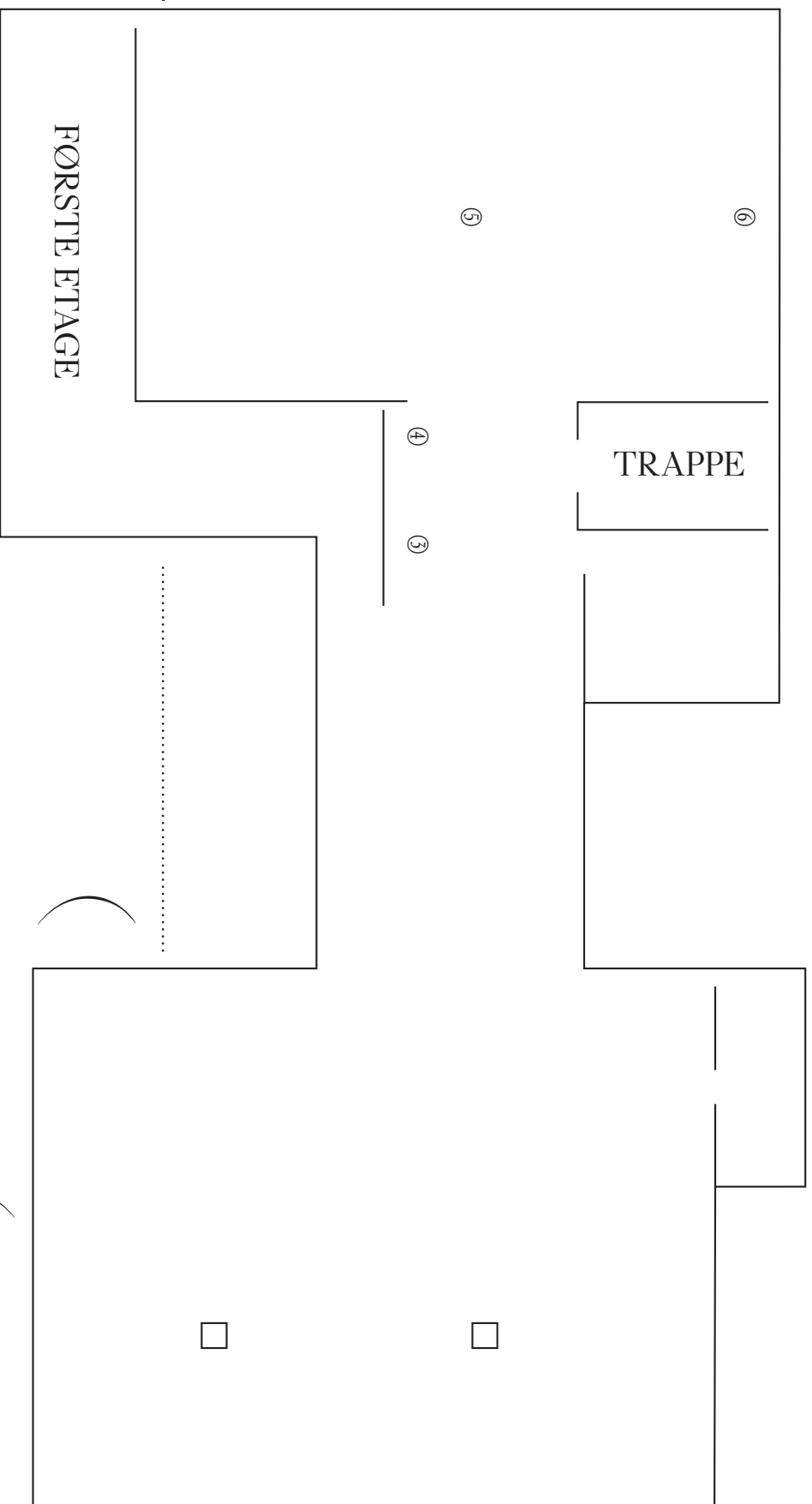
Med sørgende og spiddende kropsformer fremmaner Holdensen ligeledes en dyster stemning, men samtidig kan værkerne ses som pupper, der beskytter kroppen fra dette nedbrud. Bådene ligner kropslige sarkofager, pilemonolitterne minder om huler, og heksefrakkerne kan man varme sig under. Alle er de en form for helle at dykke ned og gemme sig fra omverdenen i. Idet tekstilet altid har været et skjold for vores identiteter eller mod rifter, solskoldning og kulde, fremmer Holdensens værker en refleksion over de ting, vi vanligt beskytter os med, men ofte har taget for givet.

Annette Holdensen (f. 1934, Sneum DK) har udstillet internationalt på Berkeley Arts Center (US), International Minitextil (MX), 6th International Triennale of Tapestry i Lodz (PL), det etnografiske museum i Sardinien (IT), Kulturhuset Stockholm (SE), Anna Norlander Museet (SE), Vadstena Slot (SE), Hammer Kunstcenter (NO), Lillehammer Kunstmuseum (NO) Trondheim Kunstmuseum (NO) og Nordens Hus (FO), foruden i Danmark med soloudstillinger på Ribe Kunstmuseum, Vejen Kunstmuseum, Johs. Larsen Museet, Kunsten Museum of Modern Art Aalborg, Designmuseum Danmark, Gl. Holtegaard og Brandts. Holdensen er repræsenteret i samlingerne på Brandts, Designmuseum Danmark, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Trondheim Kunstmuseum, Vejen Kunstmuseum, Statens Kunstfond og Ny Carlsbergfondet. Hun modtog i 2007 Statens Kunstfonds livsvarige ydelse.

I forbindelse med udstillingen udarbejder unge fra almene boligområder i O - Overgadens nærmiljø huler inspireret af *Pilemonolitter* til en legeplads i samarbejde med Amagerbro Helhedsplan og Fabrikken for Kunst og Design. Ligeledes udgiver Laboratoriet for Æstetik og Økologi et katalog i forbindelse med udstillingen. Tak til Annette Holdensens familie og Laboratoriet for Æstetik og Økologi for det gode samarbejde samt Designmuseum Danmark, Lis Langaard og Osted Efterskole for udlån.

2. april – 22. maj 2022

O-OVERGADEN

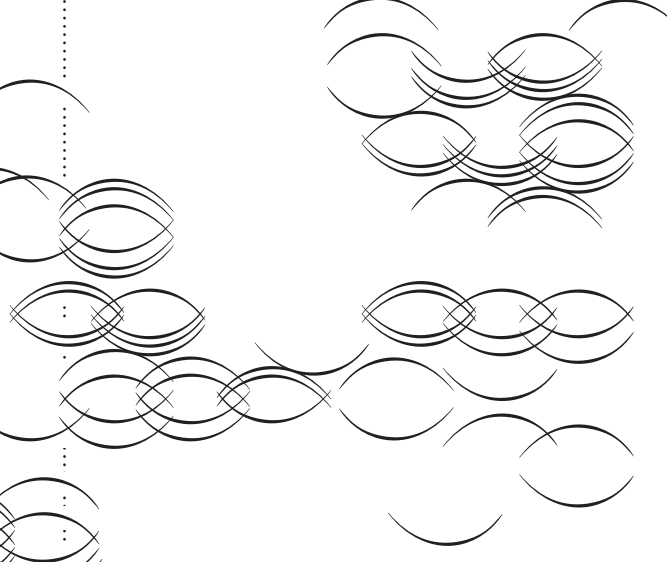

③ *Hammerknude*, 1970
220 × 133 cm
Uld, hør, sisal, menneskehår
og dyrehaar

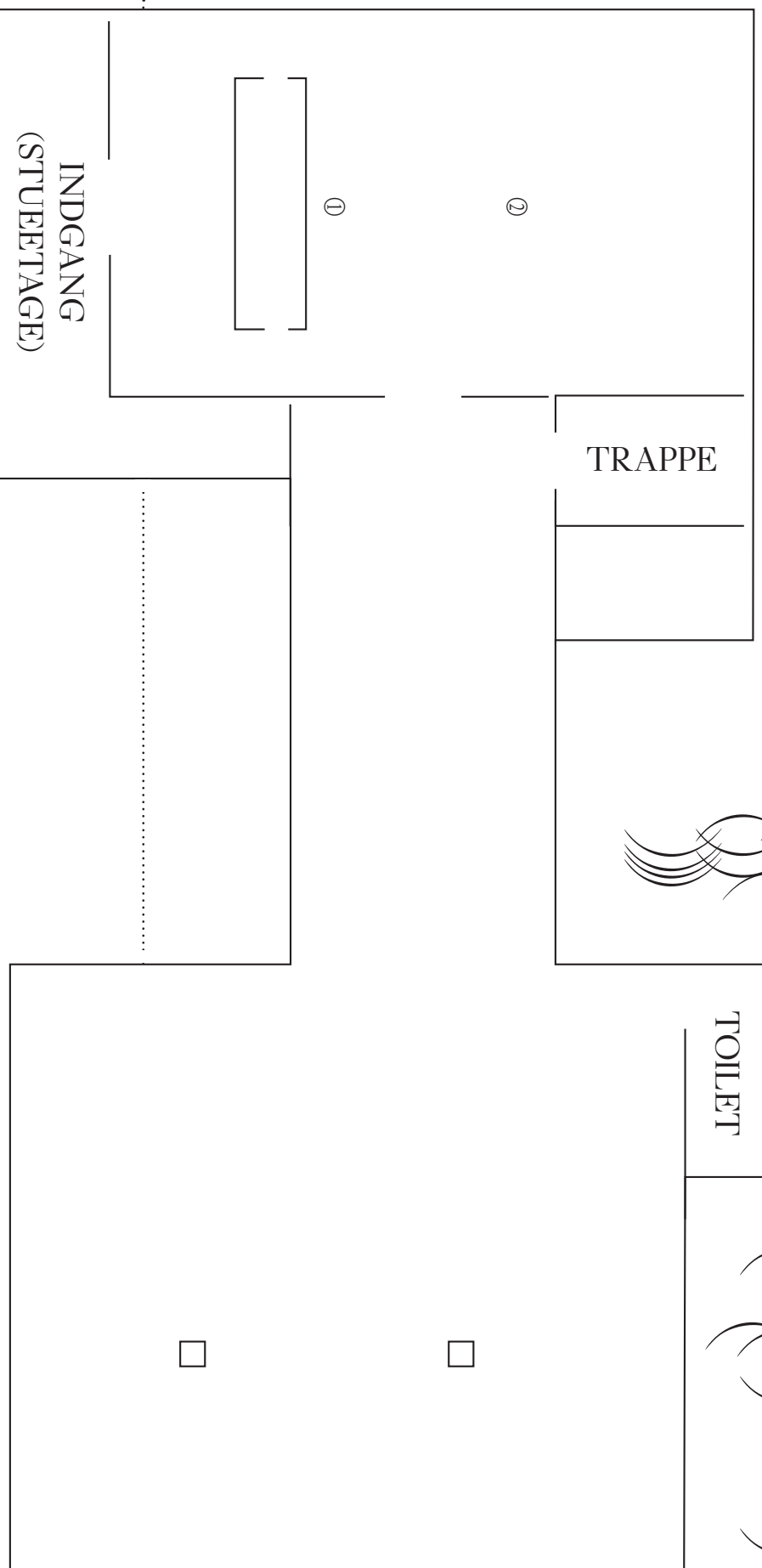
④ *Pilemonolitter*, 1986
Varierende mål
Pilefler og shellac

⑤ *Mytologisk Fragment*, 1971
150 × 90 cm
Uld og rævchale
Privateje

⑥ *Hekseskuffer*, 1883
3 × 186 × 56 cm
Tjæret siming, sisal, koste af piasava,
kobberråd, metal, bambus, crepe
de chine, bænder, bomuld, bølge-
træspinde, silkeflaf, jern og bambus
Designmuseum Danmark

Annette Holdensen: *Vild, varm og varsom*

① *Lynuld*, 1978
230 × 160 cm
Uld, hestehår og sisal
Statens Kunsthånd deponeret
på Østred Efterskole

② *Både*, 1994
14 × 200 × 40 cm
Varierende materialer

